

แผนการจัดการเรียนรู้เพศศึกษาประกอบหนัง X – Ray

กลุ่มเป้าหมาย : ครู และคนทำงานด้านเอดส์/เพศกับวัยรุ่น

ระยะเวลาในการทำกิจกรรมต่อแผน : ๕๐ นาที หรือ ๖๐ นาที

โครงการหนัง x-ray โดยศูนย์บริการที่เป็นมิตร ภายใต้โครงการรณรงค์ของกองทุนโลก (Global fund) ซึ่งเป็นโครงการสร้างภาพยนตร์สั้น ๓ เรื่อง เพื่อสะท้อนความคิดเรื่องเพศในวัยรุ่นที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดย ๓ ผู้กำกับชื่อดัง คือ ไชยณรงค์ แท้มพงษ์ (ผู้กำกับเรื่องเลิฟ จูลินทรีย์ รักมันใหญ่มาก) เหมันต์ เซตมี (ผู้กำกับเรื่องรักจัง) และ ปิยะกานต์ บุตรประเสริฐ (ผู้กำกับเรื่องเนื้อคู่อยากรู้ว่าใคร) โดยเปิดรับสมัครให้เยาวชนทั่วประเทศ มาร่วมคัดเลือกเพื่อเป็นนักแสดงในภาพยนตร์สั้นแต่ละเรื่อง

ภาพยนตร์สั้น ๓ เรื่องสะท้อนเรื่องราววิถีชีวิตของวัยรุ่นซึ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องเพศในมุมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การจัดการกับอารมณ์ทางเพศของตัวเอง ความรัก ความสัมพันธ์ของวัยรุ่น หรือการพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง เนื้อหาของหนังทั้ง ๓ เรื่องอาจเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ชีวิตทางเพศของวัยรุ่น และเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยเปิดประเด็นในการสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของวัยรุ่นได้เป็นอย่างดี

โปรตรระวังแขกที่ไม่ได้รับเชิญ

เรื่องย่อ แม่ ผู้มีลูกสาว ๒ คนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น กำลังกังวลใจว่าจะเริ่มต้นคุยเรื่องเพศกับลูกอย่างไร จนวันหนึ่งแม่เห็นผู้ชายกระโดดออกไปจากหน้าต่างห้องของลูกสาวคนเล็ก แม่จึงคิดว่าน่าจะถึงเวลาที่ต้องคุยกับลูกสาวในเรื่องเพศแล้ว ก่อนจะหายไปกว่านี้

กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาปลาย

ความยาวของภาพยนตร์ ๑๑.๑๕ นาที

วัตถุประสงค์

๑. รับรู้ถึงอุปสรรคในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น
๒. เห็นตัวอย่างประโยค หรือคำพูดในการเริ่มต้นสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครอง
๓. หาวิธีลดข้อจำกัดในการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับวัยรุ่น

อุปกรณ์และสื่อ

- เครื่องเล่นซีดี พร้อมโทรทัศน์ หรือคอมพิวเตอร์ และเครื่องฉายแอลซีดี
- แผ่นหนัง X – Ray
- กระดาษขนาดเอ 4 ตัดครึ่ง
- ปากกาเท่าจำนวนผู้ร่วมกิจกรรม
- กล้องสำหรับใส่คำถามเรื่องเพศ

ขั้นตอนการทำกิจกรรม

๑. ผู้ดำเนินกิจกรรมเกริ่นนำก่อนดูหนังสั้นว่า “ใครเคยคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองบ้าง?” และ “หากคุย ส่วนใหญ่คุยเรื่องอะไร หากไม่คุย เพราะอะไร?” จากนั้นเล่าเรื่องย่อให้ทุกคนฟังก่อนฉายหนังสั้น

๒. เมื่อชมหนังสั้นเสร็จ ผู้ดำเนินกิจกรรมชวนคุยว่า “ดูหนังแล้วเป็นอย่างไร แม่ในหนังสั้นเหมือนหรือต่างกับผู้ปกครองของเราหรือไม่ อย่างไร?” “เพราะอะไรแม่ของ “โป้งและก้อย” ถึงต้องซ่อมพุดหน้ากระຈกด้วย?”

๓. จากนั้น ผู้ดำเนินกิจกรรมแจกกระดาษให้แต่ละคนตอบคำถามที่ว่า “ถ้าเรามีโอกาสคุยในเรื่องเพศกับผู้ปกครองจะตั้งคำถาม หรือจะคุยเรื่องอะไรบ้าง?” (ไม่ต้องลงชื่อ) เมื่อแต่ละคนเขียนเสร็จแล้วให้นำไปหย่อนลงในกล่องที่เตรียมไว้

๔. เมื่อหย่อนกระดาษคำถามครบทุกคนแล้ว ให้แต่ละคนหยิบขึ้นมาคนละใบ ที่ไม่ใช่ของตัวเอง จากนั้นจับกลุ่มๆ ละ ๕ - ๖ คน และผลัดกันอ่านข้อความบนกระดาษให้ทุกคนในกลุ่มฟัง

๕. เมื่อฟังคำถามหรือเรื่องที่ยากคุยครบทุกคนในกลุ่มแล้ว ให้แต่ละคนในกลุ่มช่วยกันเลือกคำถาม หรือประโยคที่กลุ่มคิดว่าชอบที่สุด พร้อมบอกเหตุผล

๖. ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ และถามคำถามชวนคิด ดังนี้

- ถ้าผู้ปกครองได้ยินคำถามหรือประโยคเหล่านี้ ผู้ปกครองจะรู้สึกอย่างไร และเพราะอะไรถึงรู้สึกเช่นนั้น?
- คิดว่าเป็นเรื่องง่ายหรือยากที่ผู้ปกครองจะคุยหรือตอบคำถามเรื่องเพศกับลูก เพราะอะไร?
- จำเป็นหรือไม่ที่เราจะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง คิดว่ามีประโยชน์ไหม? และถ้าเราไม่สามารถคุยเรื่องเพศกับพ่อแม่/ผู้ปกครองได้ จะทำอย่างไร แ

- เราจะเป็นฝ่ายเริ่มต้นคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองได้อย่างไร? ให้ลองยกตัวอย่างประโยคที่จะคุยกับพ่อแม่
-

๗. เมื่อถามคำถามชวนคิดให้เกิดการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของแต่ละคนแล้ว ให้ผู้ดำเนินกิจกรรมสรุปประเด็นสำคัญของกิจกรรมนี้

สรุปประเด็นสำคัญ

แม้การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรหลานจะไม่ใช่ว่าเรื่องง่าย ด้วยบริบทของสังคมไทยที่มองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องไม่ดี ไม่ควรนำมาพูดคุยกันในที่สาธารณะ รวมถึงช่องว่างระหว่างวัย และยุคสมัยที่ต่างกันของผู้ปกครองและบุตรหลาน ยิ่งทำให้การพูดคุยเรื่องเพศยากมากขึ้น แต่จากผลการสำรวจของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) พบว่า เยาวชนต้องการปรึกษาเรื่องเพศกับผู้ปกครองมากที่สุด โดยการเริ่มต้นสื่อสารที่ดีจะเป็นการป้องกัน และช่วยลดปัญหาของวัยรุ่นอันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องเพศได้

อย่างไรก็ดี การพูดคุยปรึกษาปัญหากับผู้ปกครองในทุกๆ เรื่อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษาต่อการเลือกคบเพื่อน คบแฟน จะทำให้เราคุ่นเคยที่จะพูดคุย และกล้าปรึกษาปัญหา ก่อนที่จะคุยเรื่องเพศได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ หากประเมินแล้วว่า ไม่สามารถคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองได้ ควรปรึกษาเพื่อนสนิท หรือ ผู้ใหญ่ที่ไว้ใจ มีข้อมูลและทางเลือกให้กับเรา และรักษาความลับได้ หรือปรึกษาที่ห้องแชท

www.lovecaestation.com